

Bratysława, 15 listopada 2016 r.

56. posiedzenie plenarne COSAC, Bratysława,

13 – 15 LISTOPADA

Uwagi LVI COSAC

1. Wzmacnianie roli parlamentów narodowych w UE

1.1 COSAC docenia postępy dokonane przez obecną Komisję Europejską (od 2014 r. do chwili obecnej) w zakresie poprawy stosunków z parlamentami narodowymi, które udokumentowano w 26. sprawozdaniu półrocznym COSAC, i które przejawiają się poprzez zwiększoną liczbę wizyt komisarzy w parlamentach narodowych/izbach, oraz zachęca Komisję Europejską do podejmowania dalszych wysiłków na rzecz wypracowania formy ciągłego dialogu z parlamentami narodowymi. Dialog ten wspiera kompetencje parlamentów narodowych w zakresie rozliczania swoich rządów oraz kontroli krajowych oraz unijnych polityk.

1.2 Jeżeli chodzi o dialog polityczny między Komisją Europejską i parlamentami narodowymi, COSAC widzi możliwość poprawy odpowiedzi na uzasadnione opinie parlamentów narodowych i w związku z tym proponuje, aby Komisja Europejska lepiej ustosunkowywała się do poszczególnych kwestie zgłaszane przez parlamenty narodowe w terminie nie dłuższym niż osiem tygodni oraz, aby przygotowując swoje odpowiedzi, analizowała wszystkie możliwe punkty widzenia, w szczególności w przypadku odpowiedzi udzielanych w momencie uruchomienia tzw. mechanizmu żółtej kartki. COSAC pragnie również podkreślić znaczenie dyskusji i wymiany opinii pomiędzy parlamentami narodowymi w procedurze kontroli zgodności z zasadą pomocniczości.

1.3 W świetle ustanowionego dialogu politycznego z Komisją Europejską COSAC zachęca Parlament Europejski do szerszego uwzględniania opinii parlamentów narodowych w ramach dialogu politycznego w odpowiednich komisjach parlamentarnych.

1.4 COSAC uważa, że mechanizm „zielonej kartki” jest ważnym narzędziem wzmacniającym rolę parlamentów narodowych, dlatego też zachęca parlamenty narodowe do dalszego badania przyszłych możliwości wykorzystywania inicjatyw w ramach „zielonej kartki”.

1.5 COSAC zauważa, że skuteczne informowanie o kwestiach dotyczących UE w obecnych warunkach jest jednym z kluczowych elementów zbliżania do siebie Unii Europejskiej i jej obywateli oraz uznaje rolę parlamentów narodowych w angażowaniu obywateli, zapewnianiu im bezstronnych informacji i podnoszeniu ogólnej wiedzy na temat zagadnień związanych z UE. W tym względzie warto podkreślić demokratyczny mandat parlamentów narodowych do reprezentowania wyborców. W kontekście wyników referendum przeprowadzonego w Wielkiej Brytanii COSAC dostrzega kluczową rolę parlamentów narodowych, jako instytucji posiadających mandat demokratyczny oraz demokratyczną odpowiedzialność, za wspieranie lepszego funkcjonowania i przyszłości unikalnego projektu, jakim jest Unia Europejska.

1.6 COSAC wzywa wszystkie parlamenty, aby w bardziej wyraźny sposób przekazywały informacje dotyczące UE. W tym celu zachęca się parlamenty narodowe, a także Parlament Europejski, do wymiany doświadczeń i najlepszych praktyk w dziedzinie komunikacji.

Ponadto COSAC zauważa, że ukierunkowanie i dostosowanie treści przekazywanych informacji dotyczących UE może okazać się pożyteczne, jeżeli zaangażowane zostaną poszczególne grupy, takie jak uczelnie, szkoły itd.

1.7 Aby w pełni wykorzystać dostępne technologie, COSAC wzywa parlamenty do pełnego zbadania możliwości płynących z wykorzystywania mediów społecznościowych, co może zwiększyć świadomość w zakresie kwestii dotyczących UE i parlamentów jako najbardziej istotnych ośrodków debaty, w szczególności w przypadku młodzieży europejskiej.

2. Transatlantyckie partnerstwo handlowo-inwestycyjne (TTIP): porozumienie handlowe pomiędzy Unią Europejską a Stanami Zjednoczonymi (oraz wynikające z niego wyzwania, szanse i zagrożenia)

2.1 COSAC uznaje, że polityka handlowa UE ma szczególne znaczenie geopolityczne i gospodarcze dla Europy w kształtowaniu globalizacji, wzmacnianiu standardów międzynarodowych i poszerzaniu dostępu do rynków zagranicznych; COSAC jest zdania, że sprawiedliwie negocjowane, przejrzyste i szeroko akceptowane wszechstronne układy handlowe z państwami trzecimi, negocjowane w celu osiągnięcia wzajemnie satysfakcjonujących rozwiązań, mogą stanowić istotne narzędzia, które mogą zwiększyć udział UE w światowym handlu; COSAC pragnie zaznaczyć, że jeśli już teraz Unia Europejska nie podejmie działań, międzynarodowe zasady zostaną ustanowione przez inne podmioty.

2.2 COSAC postrzega wyważone porozumienia handlowe jako szansę na wzrost i tworzenie miejsc pracy, a także wzmocnienie zrównoważonego rozwoju, egzekwowanie praw człowieka, norm pracowniczych i socjalnych oraz zrównoważenia środowiskowego na skalę światową, jak również możliwość zapewnienia usług, w tym komunalnych. COSAC żąda, aby w procesie negocjacji Unia Europejska lepiej dbała o ochronę swoich interesów i nalega na stosowanie zasady wzajemności.

2.3 COSAC przyjmuje do wiadomości różnice w opinii i sceptycyzm wyrażane przez wielu obywateli europejskich w związku z ich obawami dotyczącymi treści tych porozumień handlowych i wzywa instytucje europejskie, parlamenty narodowe oraz rządy do reakcji na te wątpliwości, aby wyraźnie ukazać skutki porozumień handlowych oraz zapewnić przejrzystość procesów negocjacyjnych.

2.4 COSAC z zadowoleniem przyjmuje podjęte przez Komisję udoskonalone środki zapewnienia przejrzystości procesu negocjacji TTIP, ale podkreśla potrzebę osiągnięcia jeszcze wyższego poziomu przejrzystości, który mógłby rozwiać obawy europejskich obywateli i parlamentów.

2.5 COSAC wyraża przekonanie, że proces negocjacji oraz jego wyniki powinny być w pełni zgodne z zasadami wolności, demokracji, państwa prawa, godności i spójności społecznej, które stanowią fundament Unii Europejskiej, oferując w ten sposób solidną gwarancję wzmocnienia, a nie osłabienia norm i przepisów europejskich w razie zawarcia i podpisania TTIP.

2.6 COSAC podkreśla, że zarówno parlamenty narodowe, jak i Parlament Europejski muszą mieć możliwość kontroli procesu negocjacji TTIP zgodnie z Traktatem o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (w szczególności art. 218). COSAC uznaje zatem, że TTIP może być stosowany

wyłącznie na zasadzie tymczasowej po przez Parlament Europejski zgody na ostateczną wersję porozumienia uzgodnioną przez Radę. COSAC wzywa więc Komisję i rządy państw członkowskich do kontynuowania procesu wzmożonej komunikacji z parlamentami narodowymi oraz Parlamentem Europejskim. COSAC pragnie też przypomnieć, że TTIP ma być porozumieniem mieszanym, więc jego wejście w życie będzie uzależnione od właściwych procedur ratyfikacyjnych we wszystkich państwach członkowskich.

3. Rok 2016: „rok wyników” unii energetycznej

3.1 COSAC z zadowoleniem przyjmuje projekt unii energetycznej i jego ambitne cele zakładające wprowadzenie bezpieczniejszej oraz bardziej zrównoważonej polityki energetycznej w UE, nadanie roli przewodniej w produkcji energii ze źródeł odnawialnych i walkę ze zmianami klimatu. Nie można tego osiągnąć wyłącznie na szczeblu międzyrządowym, w związku z czym niezbędne są wspólne rozwiązania europejskie.

3.2 COSAC zauważa, że UE jest największym importerem energii na świecie, przy czym wiele państw członkowskich jest uzależnionych od tylko jednego dostawcy, co czyni UE niezwykle podatną na zagrożenia. COSAC zauważa z niepokojem, że ceny energii w UE są wysokie w porównaniu z jej konkurentami. Dlatego też COSAC opowiada się za wzmocnieniem praw konsumenckich, które, między innymi, mogłyby skutecznie pomagać w walce z ubóstwem energetycznym. COSAC przypomina zatem, że celem unii energetycznej jest dostarczanie europejskim konsumentom energii, która jest nie tylko bezpieczna, zrównoważona i ekologiczna, ale również konkurencyjna i bardziej przystępna cenowo. Aby osiągnąć ten cel, należy szanować suwerenne decyzje państw członkowskich, przy jednoczesnym wspieraniu rozwiązań, które można lepiej osiągnąć na poziomie UE.

3.3 COSAC podkreśla znaczenie solidarności i zaufania państw członkowskich dla osiągnięcia bezpieczeństwa energetycznego w UE, a także znaczenie ich wspólnego podejścia w odniesieniu do państw trzecich. W tym kontekście COSAC wyraża zaniepokojenie projektami, które postrzegane są jako nieuzasadnione z technicznego, środowiskowego, gospodarczego i geopolitycznego punktu widzenia, a także jako przynoszące skutek odwrotny do zamierzonego z punktu widzenia bezpieczeństwa energetycznego. W odniesieniu do wzmocnienia jednolitego rynku i bezpieczeństwa energetycznego COSAC zajmuje przeciwne stanowisko i wspiera wysiłki mające na celu maksymalizację wykorzystywania przez UE lokalnych źródeł energii, w tym źródeł zapewniających stabilne i bezpieczne wytwarzanie energii elektrycznej oraz optymalne zróżnicowanie kierunków dostaw energii, podkreślając jednocześnie znaczenie bliższej współpracy regionalnej.

3.4 COSAC przypomina, że w 12 państwach członkowskich nie jest zrealizowany cel w zakresie międzysieciowych połączeń elektroenergetycznych na poziomie 10%, co oznacza, że w znacznym stopniu są one odizolowane od rynku wewnętrznego energii elektrycznej. COSAC wzywa Europejski Fundusz Inwestycji Strategicznych do zwrócenia szczególnej uwagi na projekty dotyczące szczególnie istotnych luk w zakresie stosownych połączeń.

3.5 COSAC z zadowoleniem przyjmuje porozumienie paryskie i uważa je za kamień milowy w walce przeciwko zmianom klimatu oraz za poważne zobowiązanie względem środowiska oraz przyszłych pokoleń. COSAC przyjmuje również z zadowoleniem sprawną ratyfikację

wspomnianego porozumienia przez UE oraz wzywa do jego bezwarunkowego wdrożenia. COSAC uważa, że projekt unii energetycznej może w znaczny sposób przyczynić się do osiągnięcia celów porozumienia paryskiego, a w dłuższej perspektywie pomóc w osiągnięciu energetycznych i klimatycznych celów wyznaczonych przez UE na lata: 2020, 2030 i 2050.

3.6 COSAC podkreśla znaczenie inwestycji w badania i rozwój dla unii energetycznej i podkreśla ich potencjał w zakresie budowania bezpiecznej, skutecznej i ekologicznej unii energetycznej oraz obniżania kosztów produkcji, z jasnymi priorytetami w odniesieniu do porozumienia paryskiego w sprawie energii odnawialnej. W tym względzie COSAC przyjmuje również z zadowoleniem prace na rzecz usprawnienia systemu handlu uprawnieniami do emisji, który sprzyja modernizacji europejskiego rynku energii.

3.7 COSAC wierzy, że wysiłki w zakresie rozwijania innowacyjnych technologii i rozwiązań niskoemisyjnych, jak również postępy w zakresie efektywnych kosztowo innowacji odgrywają niezastąpioną rolę we wzmacnianiu konkurencyjności UE.

3.8 Aby osiągnąć jak największe oszczędności energii, COSAC popiera działania na poziomie lokalnym ukierunkowane na renowację budynków i zwiększenie odsetka osób korzystających z transportu publicznego.

4. Zabezpieczenie granic zewnętrznych UE w kontekście nielegalnej migracji

4.1 COSAC uznaje wszystkie humanitarne aspekty rozwiązania problemu kryzysu migracyjnego. COSAC podkreśla ponadto znaczenie stworzenia bezpiecznych i legalnych sposobów przyjazdu do UE uprawnionych osób ubiegających się o azyl oraz uchodźców. COSAC docenia współpracę UE z państwami tranzytu i pochodzenia przepływów migracyjnych oraz podkreśla, że ochrona praw człowieka migrantów, osób ubiegających się o azyl i uchodźców musi stanowić oś działań podejmowanych przez UE w celu rozwiązania kryzysu migracyjnego. COSAC uważa, że zabezpieczenie granic zewnętrznych UE stanowi kwestię priorytetową, która wymaga podjęcia niezwłocznych działań, aby skutecznie zarządzać obecnymi i przyszłymi nielegalnymi przepływami migracyjnymi.

4.2 COSAC potwierdza znaczenie solidarności, odpowiedzialności oraz sprawiedliwego podziału obciążeń pomiędzy państwa członkowskie w oparciu o potrzebę uzyskania akceptowanego rozwiązania problemu nielegalnej migracji zgodnie z art. 80 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), przy jednoczesnym poszanowaniu praw człowieka oraz postanowień wszystkich międzynarodowych traktatów i konwencji. COSAC zachęca Unię Europejską do stawienia czoła podstawowym przyczynom migracji i do wyeliminowania ich. COSAC zaprasza prezydencję słowacką, a także przyszłe prezydencje, do przedstawienia wniosków kompromisowych oraz do aktywnego uczestnictwa w poszukiwaniu skutecznych i akceptowalnych rozwiązań kwestii migracyjnych, ze zwróceniem szczególnej uwagi na prawa człowieka, solidarność i humanizm oraz łatwość dostępu poprzez odpowiednie zarządzanie procesem przyjmowania migrantów w placówkach terenowych.

4.3 COSAC podkreśla również potrzebę europejskiej i światowej solidarności, która jest nieodzowna, aby programy przesiedleń mogły skutecznie wspierać takie państwa jak Włochy i Grecja w rozwiązywaniu kwestii związanych ze świadczeniem uchodźcom pomocy oraz

zapewnianiem im schronienia.

4.4 Odnosząc się do kwestii utrzymania oraz wzmocnienia kontroli szlaków we wschodnim regionie Morza Śródziemnego, COSAC wzywa do bezzwłocznego wdrożenia ustaleń oświadczenia UE-Turcja oraz przypomina o potrzebie ich pełnego i jednorodnego stosowania wobec wszystkich państw członkowskich Unii Europejskiej.

4.5 COSAC popiera słowa uznania skierowane przez Radę Europejską podczas jej październikowego posiedzenia pod adresem „znaczącego wkładu, także w kontekście finansowym, wniesionego przez państwa członkowskie pierwszej linii w ostatnich latach”; COSAC wzywa instytucje europejskie, aby w szczególny sposób uwzględniły wysiłki tych państw podjęte w celu wypełnienia następujących obowiązków o charakterze humanitarnym: ratowanie życia coraz większej liczbie osób ubiegających się o azyl, które docierają do zewnętrznych granic Europy, podejmowanie działań ratowniczych, identyfikacja, świadczenie opieki zdrowotnej, udzielanie schronienia, zapewnienie odzieży, żywności oraz pomoc w integracji społecznej. Wydatki przeznaczone na te cele powinny zostać uwzględnione w kalkulacji strukturalnego salda budżetu państwa.

4.6 COSAC podkreśla, że Unia Europejska, jako obszar swobodnego przemieszczania się i otwartych granic, musi kontynuować prowadzenie wspólnej europejskiej polityki migracyjnej, kładąc nacisk zarówno na ochronę obywateli UE i granic zewnętrznych, jak i na bezpieczeństwo oraz solidarność z uchodźcami, osobami ubiegającymi się o azyl i migrantami, z zachowaniem poszanowania praw człowieka oraz wszelkich międzynarodowych traktatów i konwencji. COSAC udziela zdecydowanego poparcia wszystkim inicjatywom, których celem jest ochrona granic zewnętrznych oraz przywrócenie prawidłowego funkcjonowania strefy Schengen, a zatem z zadowoleniem przyjmuje utworzenie Europejskiej Straży Granicznej. COSAC podkreśla znaczenie szybkiego wdrożenia rozporządzenia w sprawie Europejskiej Straży Granicznej oraz rozwiązania problemu niewystarczająco szybkich powrotów poprzez pełne stosowanie uprawnień Europejskiej Straży Granicznej. W tym kontekście COSAC przypomina o zapotrzebowaniu na personel i materiały niezbędne do efektywnego funkcjonowania Europejskiej Straży Granicznej.

4.7 COSAC z zadowoleniem przyjmuje bieżące prace nad projektem połączenia systemów SIS (system informacyjny Schengen) – AFIS (system automatycznej identyfikacji daktyloskopijnej) umożliwiającego identyfikację osób zaginionych na podstawie ich linii papilarnych, jak również prace dotyczące studium wykonalności oraz projektu legislacyjnego unijnego systemu informacji o podróży oraz zezwoleń na podróż (ETIAS), który będzie pomagał w zabezpieczeniu granic UE i w ustalaniu, czy dana osoba nie przekroczyła dozwolonego czasu pobytu w UE. COSAC podkreśla znaczenie wyzwania polegającego na efektywnym wdrożeniu tych nowych narzędzi w możliwie najkrótszym czasie.

4.8 Podkreślając wagę wyzwań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa oraz sprawowaniem kontroli nad zewnętrznymi granicami UE, COSAC apeluje, aby Parlament Europejski jak najszybciej zakończył dyskusje nad wdrożeniem systemu wjazdu/wyjazdu do/z UE umożliwiającego rejestrację przypadków wjazdu oraz wyjazdu obywateli państw trzecich przekraczających zewnętrzne granice państw członkowskich oraz nad utworzeniem RTP (programu rejestracji podróży), przy jednoczesnym uwzględnieniu kwestii kosztów, proporcjonalności oraz ochrony danych.

4.9 Na koniec COSAC podkreśla wagę dzielenia się dobrymi praktykami w zakresie integracji migrującej młodzieży oraz rodzin ze społecznościami lokalnymi poprzez zapewnienie edukacji oraz dobrej pracy.